

Aastaaruanne 2019

Raamatukogu nimi Varangu Haruraamatukogu

Elanike arv: **510**

1.Põhilised tegevussuunad

Midagi uut ja eriliselt märkimisväärsed ei olnud. Raamatukogu ruumide olukord ei muutunud ja remonti ei teostatud. Raamatukokku osteti uus töötajaarvuti.

Varangul on raamatukoguhoidjal tähtis roll kohaliku kultuurielu edendamisel, kuna ta on seltsi juhatuse liige, projektikirjutaja ja seltsimaja perenaine. Seltsimajas asub Varangu raamatukogu laenutuspunkt, mis on avatud ühel päeval nädalas teisipäeviti. Siis on võimalus käia internetis ja teha pangaülekandeid. Samuti on ligipääs kogu majale. Raamatukogul ja külaseltsil toimub tihe koostöö ühisürituste ja projektitegevuste näol. Raamatukoguhoidja on ürituste läbiviija ja need toimuvad tavaliselt väljaspool tööaega laupäeviti või pühapäeviti, et osaleda saaksid ka tööl käivad inimesed. Varangu raamatukogu ei tee koostööd Essu seltsiga, sest selts enam ei tegutse. Essu kandi lugejad osalevad aktiivselt Varangul toimuvatel üritustel. Koolivaheaegadel korraldab raamatukoguhoidja lasteüritusi nii Essus kui Varangul.

Raamatukoguhoidja kirjutas Varangu külaseltsile projekti kodukandipäevaks ja oli selle ürituse peamiseks läbiviijaks, kus kultuuriprogrammi kavas oli nii rahvatantsu kui ka koorilaulu, millega ühtlasi tähistati ka laulu- ja tantsupeo juubeliaastat.

1.2 Projektid

Tabel 1 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
0	-	0	0

Raamatukoguhoidja ei ole projekte raamatukogule kirjutanud, sest kasusaajate ehk osalejate arv oleks rahastuse saamiseks liiga väike. Projektid on kirjutatud MTÜ Varangu Külaseltsile ja rahastus saadud KOP-ist ning omaosaluse kattis KOV. Väikeses maakohas on nii raamatukogu lugejad kui ka seltsi projektide tegevustes osalejad enamasti ühed ja samad inimesed. Sel aastal osaleti 6 kuud väldanud projekti „Aiandusalased oskused kogukonda” loengutes ja õpitubades.

2. Personali koosseis, areng

Muudatusi personali koosseisus ja raamatukogu lahtiolekuajades ei olnud. Varangu raamatukogu avatud E ja K 10.00 – 18.00(Essus) ja Varangu laenutuspunkt T 9.00 – 17.00. Haljala Vallaraamatukogus teenindan N 10.00 – 18.00 ja R 8.00 – 16.00.

2.1.1 Ülevaade täienduskoolitusest.

Teema	Korraldaja	Osalejate arv
Erialased täienduskoolitused		
LVKRRK korraldatud koolitused	LVKRRK	
1.Seminar Väike-Maarja vallas: Rakke raamatu-kogu ja kodulugu. Kalaspordimuuseum. Eesti keelest. Liiklusnädalast		1
2.Värvinimedega fraselogismid ja nende tuntus õpilaste hulgas. Värvisõnade esinemine Kreutz- waldi muinasjuttudes. Dublini raamatukogud. Väekad taimed Eesti pärimuses		1
Muud koolitused		
1. Pärnu maaraamatukoguhoidjate päev	ERÜ	1
2. Arvutikoolitus	Haljala Vallaraamatukogu	1

Koolitustel osalemine oli vähene, sest osa koolitusi toimus teisipäevasel päeval, mis on Varangu laenutuspunktis ainuke teeninduspäev nädalas ja osa Haljala Vallaraamatukogu teeninduspäevadel, kus samuti ei taha uksi sageli kinni panna.

Lisa 1

2.1.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ei olnud

LISA 2

2.1.3 Erialahariduse omandamine. ei omandanud

2.1.4 Töötajate tunnustamine. ei tunnustatud

2.2.1 Raamatukogu haldusjuhtimine. Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht. Kokkuvõtte, milline on remondivajadus? Mida tehti 2019?

2019.a. muudatusi haldustegevuses ei olnud. Remonte ei teostatud. Raamatukogu asub Essu külakeskuse hoones. Asukoht küla keskel väga hea ja pimedal ajal valgustatud. Raamatukogule ruumi piisavalt, kuid suurema pakasega ei küta soojuspumbad ruume soojaks. Üks ruum on remonditud, korraliku valgustuse ja uue inventariga, kuid teine ruum vajab sanitaarremonti, valgustuse väljavahetamist ja inventari kaasajastamist. Eeskoda, kust majja sisenevad raamatukogu külastajad, vajaks seinte värvimist ja uut põrandakatet.

Varangu laenutuspunkt asub Varangu seltsimajas. Pimedal ajal on sinna ebamugav tulla. Ruum on väike, kuid üritusteks saab kasutada kõrvalolevat seltsituba või ülakorruse saali. Inventar vajaks uuendamist. Raamatukoguhoidja kohustuseks on lisaks kütmisele veel lume rokimine, koristamine, suvel lillepeenarde korrashoid ja kastmine.

LISA 3

2.2.2 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Varangu seltsimajja pääseb õuest mööda kaldteed, kuid jõudmaks raamatukogu laenutuspunkti, tuleb liikuda läbi mitme ruumi. Siiani pole olnud reaalselt vajadust ratastooliga liikumiseks majas sees, seega ei oska ka öelda, kui mugav see on. Essus ei ole liikumispuudega inimestele ligipääsu tagatud. Õuest majja saamiseks on 3-astmeline trepp, millel puudub käsipuu.

2.3 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Raamatukogu sai Essu uue töötajaarvuti. Internetiühendus on tagatud kaabli ja Wi-Fi teel. Lugejate kasutada on 2 arvutit. Raamatukogus on tasulise teenusena printimise ja koopiategemise võimalus. Varangu laenutuspunktis on traadita internet ja töötajale ka Wi-Fi lahendus. Lauaarvutit kasutavad nii töötaja kui ka vajadusel lugejad. Raamatukoguhoidja saab kasutada lisaks sülearvutit.

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Komplekteerimisel arvestan eelkõige lugejate soovidega, sest tean hästi oma piirkonna kauaaegsete lugejate lugemiseelistusi. Enim loetakse kriminaal- armastus- ja elulooraamatuid. Teatmekirjandust laenutatakse vähe. Sellest tulenevalt siis komplekteerimise põhimõtted. Jälgin ka, et paremik eesti kirjandusest saaks raamatukokku tellitud. Lastekirjanduse komplekteerimisel arvestan piirkonnas elavate laste vanust ja koolikohustuslikku kirjandust. Noortekirjandusest telliti eelmisel aastal ainult 1 raamat, sest sellises vanuses lugeja hetkel puudub.

- annetuste osakaal kogude juurdekasvust oli 4,7% (8 raamatut)
- enim loetakse ilukirjandust, mille laenutused moodustasid 84% raamatute kogulaenutustest.
- ringlus oli 0,41.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Raamatuid tellitakse Lääne-Virumaa komplekteerimisosakonna kaudu. E-raamatutele nõudlust pole. Juurde saadi 169 teavikut, millest 141 olid ilu- ja lastekirjandus.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Osteti 11 nimetust ajakirju (s.h 1 kultuuriajakiri) ja 3 nimetust ajalehte. Annetusena saadi 3 nimetust ajalehti. Komplekteerimissumma on jäänud perioodikale samaks, kuid hinnad tõusevad. Perioodika kojulaenutused moodustasid 35% laenutuste üldarvust.

3.1.3 Auviste komplekteerimine annetusena saadi juurde 1 auvis

3.2 inventuurid, mahakandmised inventuuri ei tehtud, raamatuid maha ei kantud, kustutati 33 aastakäiku ajakirju.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Muudatusi teeninduskorralduses ja teenustes ei olnud. Endiselt teenindan 2 päeval Varangu raamatukogus(Essus), ühel päeval Varangu laenutuspunktis ja 2 päeval Haljala Vallaraamatukogus. Lugejate rahulolu-uuringuid ei tehtud.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Varangu laenutuspunktis saavad lugejad kasutada töötaja arvutit, mis on soetatud kasutatuna 2018.a. (Windows10) Varangu külaseltsile. See on võimalik, kuna kasutamine on vähene. Põhiliselt makstakse arveid. Essus on lugejate tarbeks 2 arvutit. Põhiliselt kasutatakse neist ühte, mis on uuem, soetatud 2016.a.(Windows10). Teine on juba aastast 2009(WindowsXP) ja suht aeglane. AIP-i kasutamine pidevalt väheneb. Kasutatakse peamiselt siis, kui vaja midagi välja printida.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.

Raamatukogu lahtiolekupäevi oli 118, mis oli 7 päeva vähem kui 2018.a. Selle tingis vajadus olla tööl Haljala Vallaraamatukogus. Lugejate arv vähenes 10 võrra. Uusi lugejaid ei tule nii palju juurde, kui vanasid eest kaob erinevatel põhjustel(terviseprobleemid, elukohavahetus). Languses oli ka külastuste arv. Tõusnud oli laenutuste arv, kuid põhiliselt kohalkasutuste arvelt, sest varem ei registreerinud ajalehtede ja ajakirjade kohallaenutusi. Kojulaenutused olid ka mõnevõrra vähenenud.

Raamatu- kogu	Lugejad 2018	Lugejad 2019	Muutus (+-)
	105	95	-10

Raamatu- kogu	Külastused 2018	Külastused 2019	Muutus (+-)	Virtuaal- külast. 2018	Virtuaal- külast. 2019	Muutus (+-)
	2419	1839	-580	0	0	0

Raamatu- kogu	Laenut-d 2018	Laenut-d 2019	Muutus (+-)	Päringud 2018	Päringud 2019	Muutus (+-)
	4327	4571	+244	9	5	-4

Infopäringuid oli 5, mis on 4 võrra vähem varasemast aastast. Infopäringuid ei registreeri, märgin jooksvalt statistikasse. Iseseisvad infootsingute oskused on paranenud ja ei vajata enam raamatukogutöötaja abi.

4.3 RVL teenindus

Lugejad on saanud teadlikumaks RVL-ist ja annavad oma soovidest rohkem teada. RVL välja 57 raamatut ja sisse 33, on palju suuremad numbrid kui varasematel aastatel. Haljala Vallaraamatukoguga toimib RVL kõige paremini, kuna käin ise sinna tööle. RVL toimib vähemal määral ka teiste oma valla haruraamatukogudega.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Osteti 18 raamatut, millest 1 oli noortele. Noortekirjanduse lugeja hetkel peaaegu puudub. Eelkõige tellin eesti kirjanike raamatuid nooremale koolieale, väliskirjandust vähem.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Rmtk	Lug-d 2018	Lug-d 2019	Muutus (+-)	Külast-d 2018	Külast-d 2019	Muutus (+-)	Laenut 2018	Laenut 2019	Muutus (+/-)
	28	27	-1	902	493	-409	437	299	-138

Lugejate arv vähenes 1 võrra. Aasta jooksul registreeriti lugejaks ainult üks uus laps. Laenutuste arv on vähenenud, kuid külastused on langenud ligi poole võrra. Suur osa külastustest tuli AIP-i külastustest, kuid üha vähem käivad lapsed AIP-is, kuna nüüd on neil internet telefonis. Raamatukogu oli suvel järjest 2 kuud suletud (minu enda puhkus + Haljala Vallaraamatukogu juhataja puhkuse ajal asendamine), aga suvi on see aeg, kus lapsed ikka raamatukokku sisse põikavad ja külastused kirja saavad ning mõni laenutab raamatugi. Lapsed laenutavad põhiliselt kohustuslikku kirjandust. Suvel hakatakse laenutama vahetult enne kooli algust. Raamatukogus saab mängida lauamänge. Varangul saab laenutuspunkti lahtiolekuajal mängida ka piljardit või õhuhokit.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine Sisuline hinnang, võrdlus, analüüs.

27 lugejast olid 18 algklasside ja 9 põhikooli õpilast. Enamus nendest elavad Essu kandis. Lihtsam on nendel raamatukogudel meelitada lapsi lugema ja korraldada lasteüritusi, kelle teeninduspiirkonnas on kool või lasteaed ja veel parem, kui asutakse ühes majas. Varangu raamatukogu teeninduspiirkonnas elavad koolibussilapsed, kes ei tule enam peale kooli pimedas külaraamatukokku. Raamatud laenutatakse põhiliselt kooliraamatukogust ja kui seal ei ole, siis kohalikust raamatukogust. Varangu kandis elavad enamus peresid nn. hajakülas ja raamatukogust suht kaugel ning lastel ongi raamatukokku tulek raskendatud. Samas Essus ei saa küll kurta ei ligipääsetavuse ega laste vähesuse üle, aga raske on lapsi raamatukokku saada.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused. LISA 4

Toimus 2 lasteüritust Varangul. Osalejaid oli ühel 3 ja teisel 5. Kolmas üritus Essus oli küll välja kuulutatud ja ettevalmistatud, kuid ei toimunud, kuna kohale ei tulnud ühtegi last. Üritusi lastele saab teha ainult koolivaheaegadel, kuid ka siis jääb osalejate arv väikeseks, sest kõik lapsed ei veeda vaheaega kodukohas. Varangu kandi lapsed tulevad meeleldi vaheajal raamatukokku ja osalevad aktiivselt lasteüritustel, kuid lapsi on piirkonnas vähe. Tullakse ka koos vanematega pereüritustele ja õpitubadesse. Essus ollakse väga passiivsed, kuigi infot saab varakult jagatud nii facebookis, kodulehel, teadetetahvritel kui ka otse lapsevanematele. Kahjuks ei sattunud talvisele koolivaheajale ühtegi oma raamatukogu tööpäeva, et lasteüritust teha.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Teenuseid ei pakuta, sest soovi pole avaldatud.

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	0	0	0

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
0	0	0

Teenuseid ei pakuta teistele asutustele, sest sihtrühm puudub.

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond.

4.6.1 kohalikul koostöö Haljala Vallaraamatukogu ja haruraamatukogudega(RVL), Varangu külaseltsiga(ühisüritused, projektipõhised tegevused),Lääne-Virumaa Keskraamatukogu (koolitused, seminarid, komplekteerimine)

4.6.2 riiklikul koostöö puudub

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil. koostöö puudub

Raamatukoguhoidja on Haljala valla volikogu liige ja kogukonnakomisjoni aseesimees, Haljala rahvamaja nõukogu liige, MTÜ Varangu külaselts juhatuse liige ja Varangu kandivanem.

Üritusi korraldati 12, neist lastele 2. Üritustel osalejaid oli 139, neist lasteüritustel 8. Samas osalesid mõned lapsed ka täiskasvanute üritustel (õpitubades). Enamus üritusi toimus Varangu külaseltsi projekti „Aiandusalased oskused kogukonda“ raames, mille projekti kirjutas raamatukoguhoidja, kes ka jooksvalt tegeles loengute ja õpitubade kordineerimisega. Projekti tegevused toimusid Varangu seltsimajas ja osalejad olid põhiliselt Varangu ja Essu inimesed (lugejad), kellele vajadusel organiseeriti transport. Raamatukoguhoidja pani mitmeks ürituseks välja ka teemakohase raamatunäituse.

Üritused:

1. Loeng: Maalähedase väikeaia ja ürdiaia kujundamine (lektor Maia Simkin)
2. Loeng: Vee- ja turbaaia rajamine
3. Loeng: Alpi-, meelte- ja jaapaniaed
4. Õpituba: Talikülv ja ajatamine
5. Hõissa vastlad (vestlusring, viktoriin – raamatukoguhoidja)
6. Õpituba: Lihavõtteseaded
7. Õpituba: Lillekimpude seadmine
8. Eakate kokkusaamine (viktoriin, mängud - raamatukoguhoidja)
9. Kirjandusõhtu „Eesti raamat läbi aegade“
10. Jõulumeisterdamine (juhendas raamatukoguhoidja)

Näitused ja väljapanekud:

1. Väikeaja kujundamine (Varangul)
2. Aiaideed = teeme ise (Varangul)
3. Vaata elu läbi lillede (Varangul)
4. Nii hea eesti oma raamat! (Essus)
5. Suvelugemist lastele (Essus ja Varangul)
6. Fotonäitus „Varangu külaselts 15“ (koostas raamatukoguhoidja kodukandipäevaks)
7. Hoidistamine – perenaise rõõm (Essus)
8. Vanad armsad lasteraamatud (Varangul)
9. Edgar Valter 90 (Essus)
10. Jõuluootuses (Essus)

Erineva keele ja kultuuritaustaga inimesed raamatukogu ei külasta.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Kasutajakoolitust vajas 3 inimest. Sihtrühmaks pensionärid. Peamised teemad E-riigi ja pangateenused, ID-kaardi kasutamine ja digiallkirjastamine. Inimesed, keda juba juhendatud, tulevad tihtipeale jälle sama murega, sest vanal inimesel läheb õpitu meelest ära. Lapsed ja noored pole koolitust vajanud. Rühmakoolitusi pole kellelegi teha.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Peamine kanal raamatukoguteenuste tutvustamiseks on Haljala Vallaraamatukogu koduleht, kus on üleval info ka Varangu Haruraamatukogu kohta: kontaktid, lahtiolekuajad, ajalugu. Jooksvalt lisatakse lahtiolekuaja muudatused, puhkused, ürituste teave, uued raamatud jm. Haljala Vallaraamatukogu facebooki lehele pannakse üles fotosid toimunud üritustest. Ürituste kuulutused pannakse välja raamatukogu piirkonna külade teadetetahvlitele ja Varangu külaseltsi facebooki lehele. Seltsi facebooki lehel on üleval fotomaterjalid raamatukogu lasteüritustest ja teistest ühisüritustest. Haljala Valla Sõnumitesse kirjutatakse raamatukoguhoidja 5 artiklit aiandusalase projekti tegevustest.

4.9 Andmebaasid. Kas ja milliseid andmekogusid pakutakse lugejaile kodulehe vahendusel? E-kataloog.

Raamatukogu e-kataloog asub andmebaasis URRAM. Haljala Vallaraamatukogu kodulehelt on juurdepääs järgmistele andmebaasidele: URRAM, E- kataloog ESTER, Kodulugu, RIKSWEB, ISE, ERB, BIE, DEA, DIGAR, DOAJ, Dspace, E-Ait, TTÜR digikogu, EMS.

5. 2020 aasta tegevused

Uusi arenguid raamatukogu arengus ei oska ette näha. Suuremale remondile eelarves vahendeid pole, kuid loodetavasti saab värskenduse Essu külamaja eeskoda, kust kaudu lugejad raamatukokku liiguvad. Tahaksin korraldada lugejatele rohkem kirjanduslikke üritusi. Korraldan lasteüritusi koolivaheaegadel ja üritan lapsi raamatu juurde meelitada. Teen jätkuvalt koostööd Varangu külaseltsiga. Tegelen kogu korrastamisega.

Raamatukoguhoidja: Urve Kingumets

Kuupäev: 17.01.2020

LISA 1

Koolituste arv kokku	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
4	21	

LISA 2

Raamatukogutöötaja avalikke esinemisi ei olnud.

LISA 3

Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2019)
Varangu	0

LISA 4

Laste- ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Varangu	1. Lauamänguhommik	3
	2. Lastehommik(ettelugemine, meisterdamine, nuputamine, küpsetamine)	5